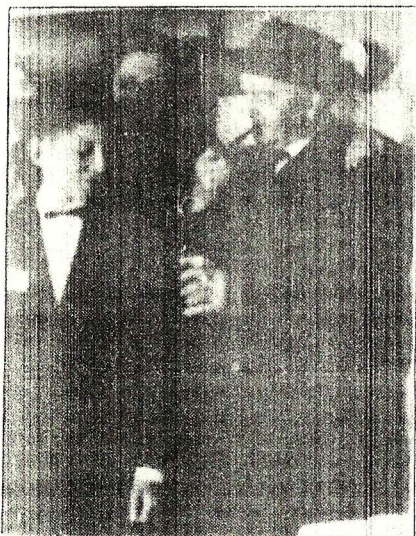

INTERVIEW MET MIEL-VAN-DE-KOSTER

In 1914 had te Halen het laatste ruitervoorval plaats uit de geschiedenis. Miel was er bij. Als lansier. Het werd een klinkende Belgische overwinning onder de leiding van generaal De Wit! *De slag der zilveren helmen*. Een confrontatie tussen Belgische ruitervoorval die de terugtocht van het leger moest dekken en de Duitse ruitervoorval die zeer veel adellijke jongelui telde. Hun mooie helmen gaven de naam aan de slag.

Generaal De Wit had stellingen laten innemen achter de rivieren Gete en Herk. Hij deed daarbij zijn lansiers afstijgen en mitrailleurnesten vormen

achter de rivierdijken, de grachten en enkele boerderijen, tot zelfs achter de korenhopen op het veld. De Duitse adel chargeerde met geveldde lans tegen hen. Het werd een vreselijk bloedbad! Honderden paarden liepen rond zonder ruitervoorval....

— Als we ooit vroegen aan Miel om van die slag te vertellen; zei hij niet veel... Hij klopte dan zijn pijp uit, stopte ze opnieuw en haalde met spaarzame woorden aan, wat hem 't meeste trof... blijkbaar. "Da haab gezien del bij De Wit de tranen over zijn gezicht liepen, toen hij het commando gaf tot eèn assaut waarvan de meesten niet konden terugkomen...."

Da haab geschoot al wat 't geiven kon met de mitrailleur. De loop was roodgloeiend en de loop stond krom naar boven. En boe de ball bleef, dè ich niet wieët!

— Miel was ook betrokken bij de gevechten rond Lier en Duffel die als doel hadden de noorderflank van het Duits leger te bestoken zodat de Duitse legerleiding steeds opnieuw troepen uit Frankrijk moest terugtrekken. Zo leverden de Belgen een belangrijk aandeel in de slag aan de Marne, die de Duitse inval afremde.

Miel had een anecdote die hij beleefde bij het kanaal van Duffel. In realiteit ging het om de Nethe.

"Da moes op patroelie gaan over de kanaalbrug om te kiek of er Pruussen zatten. Toen we een eind over de brug waren, wierd er geschoten op ons, vanaf de brug. De Pruussen hadden ze bezet. Da liep terug naar de kanaal met een kameraad... Mer die kon niet zwemmen. En die man beuk! Ich dowe de hum in het water en trok hem al

zwemmend mee tot aan de andere kant. En die man waas blij! Die waas blij! Zie geweer was hij wel kwiet."

— "En in Lier haab ich de Koning gezien. Daar waren enige paradeofficieren. Da haab gezien dat Albert de degen afpakte van nen officier en op zijn knie in twee brak. Zoe koleirig was ie...

Dan werden het vier jaren aan de IJzer met uitstapjes naar Parijs en naar Lourdes: Een buitenkans voor onze jongens!

Zo kregen ook een oorlogsmarraine of familie, die hen opvingen als ze in congé waren. "Zoe ben ik twee kier in Engeland gewist", zei Miel. Via Folkestone. Le petit Belge werd goed verzorgd... En in 1918 kwam hij te Achel, weer als lansier, om de grens te bewaken en om er te trouwen met zijn Maria. Trouwens een tiental lansiers bleven in Achel hangen en vonden er hun wederhelte! Of we e goei durp hemmen!

A. Claassen.

INTERVIEW MET MIEL-VAN-DE-KOSTER

Een sympathieke oudstrijder van 14-18, die in Achel, in de winter 1918-19 zijn grote liefde vond, als lansier van de grensbewakingstroepen in de winter 1918-19. Voor velen was hij *de Waal*, voor de meesten *Miel van de Koster* omwille van zijn schoonvader (afkomstig uit Lokeren) die *de Koster* heette.

Zijn echte naam was Emile Honnay, geboren in Resteigne niet ver van Beauraing. Een echte Ardennes dus. De grootvader van onze priester Guido Honnay. Hij deed zijn legerdienst als lansier vanaf 1913 en toen kwa-

men er nog vier oorlogsjaren bij, vóór-aleer hij zijn thuis vond te Achel. Miel sprak Achels met een sterke Waalse en Duitse tongval. Zijn Nederlands had hij namelijk van een jongen uit de Voerstreek geleerd. Zo zei Miel: "Da haab gezien" en "Boeveur ge nie speul troef." Hij was namelijk een verwoede kaartspeler, 'n slimmerik die graag grappen uithaalde zoals... vragen zonder troef en toch winnen! Maar vooral kon hij vertellen. Vertellen over de Ardennen, de steengroeven uit zijn dorp en de jacht op everzwijnen. Maar vooral kon hij hartelijk en gevoelvol vertellen van de oorlog. We zaten dan als kind met open mond en oren, en moeder vergat verder te breien aan haar kous.

Als ge het fijn vindt, vertellen we enkele van zijn verhalen na, of probrenen we het te doen, want de eigenaardige accenten en mimiek kunnen er niet bij.

Ziehierdan:

* "Da waas in Luik. Een van de eerste dagen van de oorlog. Da moes veur mien eskadron patroellie maken. Over de Maas. Ik reed met mijn paard door een holle weg en op een draai stond ik opeens voor een Duitse paardsoldaat. Hij het geweer op de rug. Ik ook! Hij keek naar mij en ik keek naar hem.

Dan opeens hij trok zijn paard terug, om te draaien. Ik trok ook aan mijn guides en draaide ook. En hij reed weg en ik ook. Dat was mijn eerste contact met de Duits."

* Dan kwamen zware beschietingen over Luik. De fortten schoten wat ze konden, maar den Duits had zwaardere kanonnen. En ik raakte mijn eskadron kwijt. Ik zeg: "Ik moet ze terugvine..." Ik op mie paard en in volle galop naar Ans. In het dorp stopte ik bij een grote boerderij met een grote mesthoop voor de deur. Ik vroeg drinken. Dat kreeg ik en toen stelde ik voor, mijn paard te ruilen voor een burgerkostuum. Ik kreeg een oude broek en jas van ne knecht en ik stak mijn uniform onder het mest in de mesthoop. Een uur later kwam de onderwijzer van het dorp en die zei: "Manneke, wat gij hebt gedaan? Als de Duitsen U pakken schieten ze U dood als espion, en als ze U pakken in uniform, dan zijt ge gewoon krijgsgevangene...!" "Dedjeu, zeg ik, die man heeft gelijk." Ik haalde mijn uniform uit de mesthoop en trok het weer aan. Da pakte ik mijn paard en ik weg, de weg op naar Waremme.

Maar toen ik in het vlakke veld kwam, zagen de pruisen mij en ik hoorde hun kogels langs mij fluiten: fwiew, fwiew! Ik gaf mijn paard de sporen en het ging ventre à terre. Gestrekte galop. Al wat

ie halen kon. En ik reed en ik reed, met dat gefluit van de kogels die mijn paard nog meer aanhitsten. Het fluiten verminderde op de duur, maar ik voelde dat mijn paard er door was. Hij zakte meer en meer door. Ik had mijn paard kapot gereden. Toen ik bij de eerste huizen van Waremme kwam, voelde ik dat het gedaan was... Plots viel mijn paard, plat op zijn pens. Ik kon mij uit de stijgbeugels losmaken, maar meteen was daar een gendarme. Want toevallig was mijn paard gevallen vlak bij een post van de gendarmen. Met veel ambras en gevloek kwam de kerel op mij af: "Ik arresteer U, soldaat. Gij hebt uw paard kapot gereden..."

Da zei "nondedjeu manneke, gij mij arresteer?" En ik pakte mijn geweer en mikte op hem. "Ik schiet U kapot." Want ik wist niet meer wat ik deed: Twee nachten niet geslapen. Geen eten gehad. een uniform vol mest en dan die moordende rit!...

Maar het manneke riep, geiukkig, "Kameraad! Kameraad" en liep met de armen ophoog weg. Ik liet hem lopen. Van dan af werd ik ingelijfd in een regiment cyclisten. Voor de rest van de oorlog, tot in 1918 te Achel. Toen was ik weer lansier.

(wordt vervolgd)

A. Claassen